

Guía Docente				
Datos Identificativos				2022/23
Asignatura (*)	Obras Públicas e Territorio		Código	632G01067
Titulación	Grao en Enxeñaría de Obras Públicas			
Descriptor				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	2º cuatrimestre	Terceiro	Optativa	4.5
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Proxectos Arquitectónicos, Urbanismo e Composición			
Coordinación		Correo electrónico		
Profesorado		Correo electrónico		
Web				
Descrición xeral	Nesta asignatura estúdase a incidencia das obras públicas no territorio desde distintos aspectos: as relacións entre a obra pública e a sociedade, a necesidades de obras públicas, o proceso de toma de decisións nas obras públicas, as relacións entre a obra pública o transporte e o territorio. Estúdanse diversos casos centrados no ámbito territorial de Galicia.			

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A8	Conocimiento de las técnicas topográficas imprescindibles para obtener mediciones, formar planos, establecer trazados, llevar al terreno geometrías definidas o controlar movimientos de estructuras u obras de tierra.
A31	Conocimiento y comprensión del funcionamiento de los ecosistemas y los factores ambientales.
A34	Conocimiento del marco de regulación de la gestión urbanística.
A35	Conocimiento de la influencia de las infraestructuras en la ordenación del territorio y para participar en la urbanización del espacio público urbano, tales como distribución de agua, saneamiento, gestión de residuos, sistema de transporte, tráfico, iluminación, etc.
A36	Conocimiento del diseño y funcionamiento de las infraestructuras para el intercambio modal, tales como puertos, aeropuertos, estaciones ferroviarias y centros logísticos de transporte.
C6	Comprensión de la necesidad de analizar la historia para entender el presente
C7	Apreciación de la diversidad.
C8	Facilidad para la integración en equipos multidisciplinares.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe		Competencias do título	
Valorar a incidencia social das obras públicas			C6 C7 C8
Coñecer os elementos urbanísticos que permiten actuar no territorio		A34 A35 A36	
Coñecer os elementos xeográficos e cartográficos que permiten interpretar o territorio.		A8	
Conocer los elementos ambientales que permiten actuar en el territorio		A31	

Contidos	
Temas	Subtemas
1. INTRODUCCIÓN Á ASIGNATURA	Obras públicas, transporte e territorio

2. DESCRICIÓN DO TERRITORIO DE GALICIA. ASPECTOS XERAIS.	a O medio físico b. O marco demográfico. c. Estrutura dos asentamentos de Galicia, distribución espacial da poboación e os seus movementos d. Marco económico: situación económica, evolución do nivel do renda, sectores económicos
3. O MODELO TERRITORIAL DE GALICIA	a As Directrices de Ordenación do Territorio de Galicia b O Plan de Ordenación do Litoral c. A planificación urbanística en Galicia
4. INFRAESTRUTURAS E MODELO TERRITORIAL	a. A rede de estradas de Galicia b. O desenvolvemento urbano ao longo da rede de estradas c. A rede viaria e o espazo urbano d. Incidencia do modelo territorial na seguridade vial e. O sistema portuario de Galicia i. portuarios f. O sistema aeroportuario g. O sistema ferroviario h. Espazos empresariais e lóxicos
5. INCIDENCIA DAS OBRAS PÚBLICAS NO SISTEMA E O SISTEMA DE TRANSPORTE NO MODELO TERRITORIAL	a. O Sistemas de transportes b. Incidencia sobre mobilidade c. Incidencia sobre o desenvolvemento económico e o equilibrio territorial d. Incidencia ambiental
6. SISTEMAS DE AVALIACIÓN DA NECESIDADE DA INFRAESTRUTURA	A Análisis daño b. Análisis coste beneficio. c. Análisis multicriterio d. Rentabilidade política das infraestruturas
7. A MELLORA DO MODELO TERRITORIAL MEDIANTE A PLANIFICACIÓN	a. A planificación territorial b. A planificación de infraestruturas de transporte c. As necesidades de coordinación

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Estudo de casos	A8 A31 A34 A35 A36 C6 C7 C8	45	57.5	102.5
Atención personalizada		10	0	10
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado				

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos	Analizaráanse casos singulares que describan a incidencia das infraestruturas no territorio

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos	O alumno desenvolverá un traballo o longo do curso con reunións periódicas de seguimento

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación

Estudo de casos	A8 A31 A34 A35 A36 C6 C7 C8	O alumno desenvolverá un traballo o longo do curso	100

Observacións avaliación

A realización dun cado práctico sobre a incidencia dunha obra pública no territorio. O tema do traballo será proposto polo alumno a principio do curso coa conformidade do profesor. O traballo desenvolverase ao longo do curso. O traballo poderase entregar e unha primeira instancia antes da convocatoria de xullo. O alumno que o desexa poderá realizar unha presentación pública para subir nota.

Fontes de información

Bibliografía básica	· Guía para a elaboración de estudos do medio físico. Ministerio de Medio Ambiente. · Libro Verde do Urbanismo e da Mobilidade. Colexio de enxeñeiros de camiños. Madrid 2008. · El territorio e os camiños históricos de Galicia. Carlos Nardiz. · Colexio de enxeñeiros de Camiños 1992. · Desenvolvemento Sostible. Transición a la coevolución global. Jiménez Herrero L. Edt. Pirámide. Madrid 2000. · Galicia e a accesibilidade. Daniel Pino Vicente. · Reflexións acerca de una territorialidade arcaica e periférica. Revista de obras públicas nº3. Año 1996. · Plan Estratégico de Infraestruturas e Transportes (PEIT). Ministerio de Fomento. en http://peit.cedex.es/: Documento inicial, Economía e transporte, Infraestruturas, territorio e paisaxe, Tarifación, Intermodalidade de Viaxeros, Transporte urbano. Xunta de Galicia. · Plan MOVE (Mobilidade e Ordenación Viaria Estratéxica) http://cmati.xunta.es/portal/cidadan/pid/2156. Xunta de Galicia. · Directrices de Ordenación do Territorio. http://cmati.xunta.es/portal/cidadan/pid/2467. · Atlas Socioeconómico de Galicia 2007; Caixanova. · Recomendacións para o proxecto e deseño do viario urbano; Ministerio de Fomento año 2000. · Encuesta de mobilidade de las personas residentes en España. Movilidad 2006-2007; Ministerio de Fomento. Carlos Nardiz; La construción de los bordes de las carreteras en Galicia; Xunta de Galicia-Universidade da Coruña. MOPU. Metodoloxía para a avaliación de inversión de proxectos de carreteras. MOPU 1990. · Recomendacións para a avaliación económica, coste-beneficio. de estudos e proxectos de carreteras. Actualización do valor do tempo e custos de accidentes e combustibles. · Mobilidade e territorio en las grandes cidades: El papel de la red viaria. MOPTMA. · La autopista del atlántico. Mobilidade, demanda de transporte e localización empresarial Observatorio económico de la autopista del Atlántico. Infraestruturas e desenvolvemento rexional: Efectos económicos de la autopista del Atlántico. Emilio Pérez Touriño (Director)
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Análise Territorial/632G01031

Mobilidade Metropolitana e Terminais de Transporte/632G01057

Enxeñaría Sustentable Urbana/632G01064

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

(*) A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente de acordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías.